

Obsah

Předmluva	9
I. Pedagogika	11
Úvod	13
A. Základy pedagogiky (F. Singule)	15
1. Předmět pedagogiky	17
2. Pojem výchova	20
a) Definice výchovy	20
b) Význam výchovy v životě jednotlivce	22
c) Význam výchovy v životě společnosti	24
d) Třídní historický charakter výchovy	25
3. Základní pedagogické pojmy: <u>výchova</u> , <u>vzdělání</u> a <u>vyučování</u>	29
4. Rozsah působení výchovy. <u>Permanentní výchova</u>	33
5. Výchovný proces	36
a) Základní pojmy výchovného procesu	36
b) Kolektiv výchovných pracovníků a jednota jejich výchovného působení	40
c) Význam aktivity vychovávaného v procesu výchovy	41
d) Role kolektivu v procesu výchovy a zásady kolektivní výchovy	42
6. Podmínky výchovy	46
a) Vnitřní podmínky výchovy	46
b) Vnější podmínky výchovy	49
7. Cíl a úkoly komunistické výchovy a její složky	54
a) Cíl komunistické výchovy	54
b) Úkoly komunistické výchovy	55
8. Formy výchovy a výchovné instituce	58
B. Pedagogika ve zdravotnictví (M. Rozsypalová)	63
1. Sestra v úloze pedagoga	65
2. Vztah mezi výchovou a léčbou	67
3. Specifika výchovného působení na dospělého nemocného a na dítě	69
4. Předpoklady a zásady výchovného působení sestry	71

a) Předpoklady výchovného působení	71
b) Zásady výchovného působení	73
5. Výchovně vzdělávací metody	76
a) Vysvětlování	76
b) Přesvědčování	77
c) Předvádění — demonstrace	77
d) Použití vzoru	78
e) Soustavné opakování činnosti	78
f) Pochvala a trest	79

II. Psychologie nemocných (P. Říčan) 81

Úvod	83
------	----

1. Psychické reakce nemocných na změněnou sociální situaci	85
a) Zbavení povinností	85
b) Omezení životních možností	86
c) Omezení soukromí	87
d) Sociální situace hospitalizovaného nemocného	88
2. Psychické reakce nemocného na chorobné obtíže a příznaky	91
a) Bolest a reakce na ni	91
b) Strach a úzkost	94
c) Deprese	98
d) Vztek a pocit křivdy	99
e) Pocit viny, méněcennosti a zahanbení	100
3. Vztahy mezi tělesnou a duševní stránkou nemoci	102
a) Tělesné choroby postihující primárně mozek	102
b) Tělesné choroby postihující mozek sekundárně	103
c) Psychogenní duševní poruchy	104
d) Tělesné poruchy způsobené neurotickým jednáním nemocného	105
e) Psychosomatické poruchy	106
4. Komunikace mezi pacientem a zdravotníkem	110
a) Informační potřeby pacientů	110
b) Prospěšnost a škodlivost poskytovaných informací	111
c) Informování pacientů o jejich zdravotním stavu	112
d) Poskytování pokynů a poučení o léčbě	113
e) Získávání informací od pacientů	115
5. Vztahy pacient—sestra—lékař	117
a) Vztah pacienta k lékaři	117
b) Místo sestry mezi pacientem a lékařem	119
6. Vztahy nemocný—rodina—zdravotníci	122
a) Nemoc jako zásah do života rodiny	122
b) Vliv rodinných vztahů na vznik a vývoj nemoci	123
c) Úsilí rodiny o uzdravení pacienta	123
d) Zásady jednání zdravotníka s rodinou nemocného	124
e) Zapojení rodiny do péče o nemocného	125
7. Psychologie ambulantně léčeného a hospitalizovaného nemocného	126
a) Výhody a nevýhody ambulantní a nemocniční léčby	126
b) Psychologie čekárny	127
c) Psychohygiena nemocnice	128

d) Vzájemné vztahy mezi pacienty	129
e) Návštěvy v nemocnici	130
f) Přijetí do nemocnice a propuštění z nemocnice	131
8. Psychologické problémy nemocných podle druhu nemoci a léčeni	133
a) Psychologie chirurgicky léčeného pacienta	133
b) Psychologické problémy konzervativní léčby	136
9. Zvláštnosti psychologie nemocných podle věku	139
a) Nemocné dítě	139
b) Nemocný adolescent	142
c) Starý člověk ve zdraví a v nemoci	143
10. Psychologie vitálně ohroženého a umírajícího nemocného	146
a) Vědomí smrti a hrozba smrti	146
b) Nástup vitálního ohrožení a jeho prožívání	147
c) Komunikace s vitálně ohroženými a umírajícími nemocnými	148
d) Vitálně ohrožený nemocný a jeho rodina	149
e) Zdravotník a smrt pacienta	150
Závěr	150

III. Psychologie sestry (M. Rozsypalová) ¹¹²

Úvod	155
----------------	-----

1. Sestra jako psychický subjekt	156
2. Faktory, které nejvíce ovlivňují pracovní výkon sestry	159
a) Obsah práce sestry	159
b) Nemocní s různými povahovými vlastnostmi	163
c) Nemocní vážně postižení	165
d) Umírající nemocný	167
e) Tělesná a psychická kondice sestry	168
3. Začlenění sestry do kolektivu	171
4. Konfliktní situace a jejich řešení	175
5. Duševní hygiena a kompenzační činitele	178
6. Sebevýchova	183

Příloha 1. Návod k navázání a vedení rozhovoru s nemocným	185
Příloha 2. Schéma pro sestavení charakteristiky nemocných	187